

»Hrvatski dnevnik« 23. XII. 1938) itd. »Hrvatska Revija«, »Hrvatski dnevnik« in zadnji letniki »Savremenika« so polni njegovih esejev, člankov in poročil o našem slovenskem življenju. Za zagrebško gledališče je prevajal Župančičevo »Veroniko Deseniško« in zbiral gradivo za razpravo o Francetu Bevku, nekaj dni pred smrtjo pa je naročil Šalijeve in Ludvikove pesmi (V. Novak, Slovenec, 12. II.). Tako je Kozarčanin izvrševal svoje načrte, v katere je sedaj smrt neusmiljeno posegla. Kadar se bo pisala zgodovina o kulturnem sodelovanju med Slovenci in Hrvati, bo Kozarčaninovo ime na zelo častnem mestu; naj nas njegov svetel spomin pri tem delu vzpodbuja!

Joža Gregorič.

Literarno življenje v zasedeni Franciji.

Iz francoskega časnika »Le Temps« posnemamo pregled, v poslednjem času izdanih francoskih knjig, kakor ga je napisal poznani pariški kritik André Thérive. Zaradi obširnega pregleda tega sporega ga približujemo v skrajšani obliki:

»V zadnjih štirih mesecih je izšlo v zasedenem delu Francije približno petdeset del, deset pa jih bo zagledalo dan v najkrajšem času. Med temi so seveda tudi taka, ki bi morala nastopiti svojo pot med ljudstvo že lani v mesecu juniju. Navzlic precejšnjemu številu pa je letos izšlo mnogo manj knjig kot v normalnih časih. Tudi nikakršnih literarnih nagrad ni v tej dobi. Iz političnih vzrokov so prenehale izhajati letne izdaje nekaterih slavnih pisateljev, na katere smo bili že močno navajeni. Med takimi knjigami so: »Les hommes de bonne volonté«, »Pasquier« ter celo Duhamelova knjiga »Lieux d'asile«, ta prav v trenutku, ko bi morala biti postavljena v izložbeno okno.

Med romani naj omenimo najprej posmrtno knjigo Andréa Lichtenbergera »Evasions«. Pisec del, kot »Mon petit Trott« ali »La Mort de Corinthe«, je v novem romanu združil novele, ki postavljajo v ospredje dogodivščine, spominjajoče na »di-

sparition de Jérôme Bardini« ali »feu Mathias pascal«. Elegantna, nekoliko mrzla pripovedovanja so polna moralne resnosti. Léon Lafage objavlja pod naslovom »La Rose de Cuir« (Grasset) zgodbe, katerih eksotičnost pri tem piscu, vdanemu gaskonjski deželi, preseneča. Simenona roman »Les Inconnus dans la maison« (Gallimard) poudarja megleni značaj priljubljenih junakov iz knjige »Oblomof«. Isti pisec je v mesecu juniju objavil roman »Malempein«, ki s svojo tehniko zelo spominja na Duhamela. Jean d'Esme je napisal vojaški roman »Chevalier sans éperons« (Flammarion), ki slika pestro življenje francoskih časnikov v nevarnih krajih Mauretanijske. Dalje so izšli romani: Gauthier-Vignal »Les Somnabules« (Plon), Claire Sainte-Soline »La Montagne des Alouettes« (Presse universitaire, Rieder), Philippe Darciat »La porte fermée« (Plon) in Clément Richer »Dernier Voyage du Pembroke«.

V drugo vrsto spada knjiga Jelena Greena »Varouna«. Prav tako zanimiv po svoji izvirnosti je Henri de Régnier v »Passé vivant«. Pisateljica Colette je napisala dve noveli ter jih izdala pod imenom »Chambre d'Hôtel«. Dejanje nas popelje v dobo okoli devetnajstega stoletja. François Mauriac nam predstavlja Pascalove »Pages Immortelles« (Corréa).

V okviru verske literature je izšla mala antologija »Poésie sacerdotale« (Gallimard), ki je posvečena mladim pesnikom, sovrstnikom Renéa Fernandata ter po njem Louisu de Cardonnelu. Duhovnik O. Englebert je objavil knjigo o življenju sv. Martina ter knjigo iz življenja flamksega misijonarja »Očeta Damiena« (Plon).

Med zgodovinskimi deli omenimo »Catherine de Médicis« od Jean Héritiera (Plon) in sedmi zvezek »Nation égyptienne« od Gabriela Hantouxa. Georges Suarez je napisal monografijo maršala Pétaina, Bernard Grasset pa zbirko člankov »A la recherche de la France«. Mercure de France je izdal »Antologie littéraire et sociologique, Flammarion pa »Psychologie des animaux sauvages«.

J. K.